

Briuselis, 2018 m. gegužės 24 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2016/0359 (COD)

9236/18
ADD 1

JAI 488
JUSTCIV 121
EJUSTICE 61
ECOFIN 478
COMPET 359
EMPL 232
SOC 295
CODEC 827

PRANEŠIMAS

nuo: Pirmininkaujančios valstybės narės
kam: Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 8830/18 + ADD1
Komisijos dok. Nr.: 14875/16

Dalykas: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl prevencinio restruktūrizavimo mechanizmų, antrosios galimybės ir priemonių restruktūrizavimo, nemokumo ir skolų panaikinimo procedūrų veiksmingumui gerinti, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/30/ES
– Dalinis bendras požiūris

Delegacijoms priede pateikiama pirmiau nurodyto pasiūlymo III antraštinės dalies (Skolų panaikinimas ir draudimo verstis veikla), IV antraštinės dalies (Priemonės restruktūrizavimo, nemokumo ir skolų panaikinimo procedūrų veiksmingumui didinti) ir V antraštinės dalies (Restruktūrizavimo, nemokumo ir skolų panaikinimo procedūrų stebėsena) straipsnių ir susijusių apibrėžčių, taip pat keleto svarbiausių konstatuojamųjų dalių peržiūrėto teksto suvestinė redakcija, kurią parengė pirmininkaujanti valstybė narė kaip kompromisą, siekiant 2018 m. birželio 4–5 d. Tarybos (teisingumo ir vidaus reikalai) posėdyje priimti dalinį bendrą požiūrį.

Komisijos pasiūlymo teksto pakeitimai pažymėti **paryškintuoju šriftu**, o išbrauktas tekstas pažymėtas ženklų (...). Antraštinėse dalyse pakeitimai pažymėti **paryškintuoju šriftu ir pabraukti**.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

**dėl prevencinio restruktūrizavimo mechanizmų, dėl skolų panaikinimo ir draudimo verstis veikla ir dėl priemonių restruktūrizavimo, nemokumo ir skolų panaikinimo procedūrų veiksmingumui didinti, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/30/ES
(Restruktūrizavimo, nemokumo ir skolų panaikinimo direktyva)**

I ANTRAŠTINĖ DALIS

Bendrosios nuostatos

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

1. Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

- 13) (...) verslininkas – prekyba, verslu, amatu ar profesine veikla besiverčiantis fizinis asmuo ¹ (...);
- 14) visiškas skolų panaikinimas – **galimybės iš verslininko išieškoti panaikinamas skolas panaikinimas arba pačių likusių panaikinamų skolų nurašymas pagal procedūrą, kuri, be kita ko, gali apimti turto realizavimą (...) arba skolos grąžinimo (...) planą ², arba abi šias priemones;**

¹ Bus įrašyta maždaug taip suformuluota su šiuo straipsniu susijusi konstatuojamoji dalis:
„verslininkams, kurie yra prekyba, verslu, amatu ar nepriklausoma, savarankiška profesine veikla besiverčiantys fiziniai asmenys, gali kilti rizika tapti nemokiais. Valstybėse narėse numatytos skirtingos antrosios galimybės sąlygos gali skatinti nemokius arba per daug įsiskolinusius verslininkus persikelti į kitas valstybes nares dėl ten taikomo trumpesnio skolų panaikinimo laikotarpio ar palankesnių skolų panaikinimo sąlygų, o tai didina teisinį netikrumą ir kreditorių, siekiančių savo reikalavimų patenkinimo, išlaidas. Be to, nemokumo padariniai, visų pirma socialinė stigma, teisinės pasekmės, kaip antai verslininkams taikomas draudimas pradėti veiklą ir ja toliau verstis ir ilgalaikis nesugebėjimas grąžinti skolas, labai atgraso verslininkus nuo įmonės steigimo ar pasinaudojimo antrąja galimybe, nors ir įrodyta, kad nemokūs verslininkai antrą kartą turi daugiau sėkmės galimybių. Todėl reikėtų imtis priemonių siekiant mažinti per didelio įsiskolinimo arba nemokumo neigiamą poveikį verslininkams, visų pirma leidžiant po tam tikro laikotarpio visiškai panaikinti jų skolas ir apribojant sprendimų dėl draudimo verstis veikla, kurie priimami dėl pernelyg didelio skolininko įsiskolinimo arba nemokumo, galiojimo trukmę. Nemokumo sąvoka turėtų būti apibrėžta nacionalinėje teisėje, ji gali apimti ir per didelį įsiskolinimą. Verslininko sąvoka pagal šią direktyvą nedaro poveikio bendrovės vadovų ar direktorių pozicijai – tai turėtų būti traktuojama pagal nacionalinę teisę;“;

² Bus įrašyta maždaug taip suformuluota nauja konstatuojamoji dalis:
„skolos grąžinimo planą gali sudaryti disponuojamųjų pajamų procentinės dalies periodiniai pervedimai kreditoriams pagal nacionalinę teisę ir juose gali būti numatytos kitos sąlygos bei teisiniai įsipareigojimai, kaip numatyta nacionalinėje teisėje. Neturėtų būti reikalaujama, kad skolos grąžinimo planui pritartų kreditorių dauguma;“.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

(...) Skolų panaikinimas ir draudimas verstis veikla

19 straipsnis

Galimybė pasinaudoti skolų panaikinimo priemone

1. Valstybės narės užtikrina, kad **nemokūs** verslininkai **galėtų pasinaudoti³ bent viena procedūra, pagal kurią būtų visiškai panaikintos** jų skolos pagal šią direktyvą.

Valstybės narės gali reikalauti, kad prekyba, verslas, amatas ar profesinė veikla, su kuriais yra susijusios skolos, būtų nutraukti⁴.

2. Valstybės narės, kuriose visiškai skolų panaikinimas galimas tik verslininkui grąžinus dalį skolos, užtikrina, kad ši grąžinimo prievolė atitiktų konkretaus verslininko padėtį⁵ ir **visų pirma** būtų (...) proporcinga jo **turimoms arba** disponuojamosioms pajamoms **ir turtui** skolų panaikinimo laikotarpiu, **ir ja būtų atsižvelgta į pagrįstus kreditorių interesus.**

³ Konstatuojamosiose dalyse bus patikslinta, kad tai, kaip veikia skolų panaikinimo priemonės, įskaitant galimybę nustatyti reikalavimą paprašyti panaikinti skolas, turės būti nustatyta nacionalinėje teisėje.

⁴ Konstatuojamosiose dalyse bus patikslinta, kad valstybės narės gali numatyti, kad verslininkams neužkertamas kelias skolų grąžinimo plano įgyvendinimo laikotarpiu pradėti naujos veiklos toje pačioje arba kitoje srityje.

⁵ Konstatuojamosiose dalyse bus patikslinta, kad valstybės narės gali numatyti galimybę patikslinti skolų grąžinimo prievolę, kai iš esmės pasikeičia (pagerėja arba pablogėja) skolininko finansinė padėtis.

Skolų panaikinimo laikotarpis

1. **Valstybės narės užtikrina, kad laikotarpis (...), po kurio nemokūs verslininkai gali būti visiškai atleisti nuo skolų, būtų ne ilgesnis nei treji metai skaičiuojant ne vėliau kaip nuo vienos iš šių datų:**
 - (a) **jeigu taikoma procedūra, pagal kurią sudarytas skolų grąžinimo planas – nuo teismo arba administracinės institucijos sprendimo, kuriuo patvirtinamas tas planas, arba plano ⁶ (...) įgyvendinimo pradžios ⁷ dienos (...) arba**

⁶ Bus įrašyta maždaug taip suformuluota nauja konstatuojamoji dalis:
„skolas panaikinti turėtų būti galima taikant procedūras, kurios apima skolų grąžinimo planą, turto realizavimą ar šių priemonių derinimą. Įgyvendindamos šias nuostatas valstybės narės gali laisvai pasirinkti iš šių alternatyvų ir tuo atveju, jeigu pagal nacionalinę teisę galima naudotis daugiau nei viena skolų panaikinimo procedūra, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad bent pagal vieną iš šių procedūrų nemokiems verslininkams būtų suteikta galimybė per ne ilgesnį nei trejų metų laikotarpį pasinaudoti visišku skolų panaikinimu. Jeigu taikoma procedūra, pagal kurią derinamas turto realizavimas ir skolų grąžinimo planas, skolų panaikinimo laikotarpis turėtų prasidėti ne vėliau kaip nuo tuo momento, kai teismas patvirtina skolų grąžinimo planą arba jis yra pradedamas įgyvendinti, tačiau taip pat gali prasidėti ir anksčiau, pavyzdžiui, kai priimamas sprendimas pradėti procedūrą;“.

⁷ Konstatuojamosiose dalyse bus pateikta pavyzdžių, ką reiškia „skolų grąžinimo plano įgyvendinimo pradžia“; tai galėtų būti, pavyzdžiui, pirma įmoka pagal skolos grąžinimo planą.

b) **bet kokios kitos procedūros atveju** – nuo teismo arba administracinės institucijos (...) **sprendimo pradėti (...) procedūrą** ⁸ **arba nuo to momento, kai nustatomas nemokausk skolininko turtas** ⁹.

2. Valstybės narės užtikrina, kad (...) **nemokūs verslininkai, kurie įvykdė savo prievoles, kai tokios prievolės nustatytos pagal nacionalinę teisę**, būtų atleidžiami nuo skolų **pasibaigus skolų panaikinimo laikotarpiui**, nereikalaujant **kreiptis į teismo arba administracinę instituciją su prašymu pradėti procedūrą, kuria būtų papildomos** ¹⁰ **1 dalyje nurodytos procedūros.**

Nedarant poveikio pirmai pastraipai, valstybės narės gali išlaikyti arba nustatyti nuostatas, kuriomis teismo arba administracinės institucijoms leidžiama tikrinti, *ex officio* arba gavus asmens, turinčio teisėtą interesą, prašymą, ar verslininkai įvykdė prievoles, būtinas pasinaudoti skolos panaikinimo galimybe ¹¹.

⁸ Konstatuojamojoje dalyje turėtų būti patikslinta, kad apskaičiuodamos skolos panaikinimo laikotarpį pagal šią direktyvą valstybės narės gali numatyti, kad „procedūros pradėjimo“ sąvoka neapimtų preliminarinių priemonių, pavyzdžiui, išsaugojimo priemonių arba preliminaraus nemokumo specialisto skyrimo, išskyrus atvejus, kai tokiomis priemonėmis sudaromos sąlygos realizuoti turtą, be kita ko, parduoti turtą ir jį padalyti kreditoriams.

⁹ Bus įrašyta maždaug taip suformuluota nauja konstatuojamoji dalis:
„taikant procedūras, į kurias neįtrauktas skolų grąžinimo planas, skolų panaikinimo laikotarpis turėtų prasidėti ne vėliau kaip nuo teismo arba administracinės institucijos sprendimo pradėti procedūrą arba nuo to momento, kai nustatomas nemokausk skolininko turtas. Nemokausk skolininko turtui nustatyti nebūtinais reikalingas teismo ar administracinės institucijos formalus sprendimas arba patvirtinimas, jeigu tokio sprendimo jau nėra reikalaujama pagal nacionalinę teisę, ir gali užtekti pateikti turto ir įsipareigojimų inventorinį aprašą;“.

¹⁰ Bus įrašyta maždaug taip suformuluota nauja konstatuojamoji dalis:
„jeigu vykdant skolų panaikinimo procedūrą reikia realizuoti verslininko turtą, valstybėms narėms neužkertamas kelias numatyti, kad prašymas dėl skolos panaikinimo būtų nagrinėjamas atskirai nuo turto realizavimo, jeigu toks prašymas yra skolų panaikinimo procedūros pagal šią direktyvą sudėtinė dalis;“.

¹¹ Konstatuojamosiose dalyse bus patikslinta, kad šia nuostata nedaromas poveikis prievolei įrodyti, kuri reiškia, kad pagal įstatymą gali būti reikalaujama, kad skolininkas įrodytų, kad jis įvykdė savo prievoles.

- 2a. Valstybės narės gali numatyti, kad visiškas skolos panaikinimas turi nepakenkti nemokumo procedūros taisyklėms, kai realizuojamas ir padalijamas verslininko turtas, kuris sudarė nemokaus verslininko turtą tuo metu, kaip nurodyta 2 dalies pirmoje pastraipoje.

21 straipsnis

Draudimo verstis veikla laikotarpis

1. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai **nemokaus** verslininko skolos pagal šią direktyvą panaikinamos, bet koks jam taikomas draudimas ¹² pradėti ar toliau verstis prekyba, verslu, amatu ar profesine veikla, grindžiamas **vien tik** verslininko **nemokumu**, baigtų galioti ne vėliau kaip pasibaigus skolų panaikinimo laikotarpiui. (...)
- 1a. Valstybės narės užtikrina, kad pasibaigus skolų panaikinimo laikotarpiui šio straipsnio 1 dalyje nurodytas draudimas verstis veikla nustotų galioti, nereikalaujant kreiptis į teismo arba administracinę instituciją su prašymu pradėti procedūrą, kuria būtų papildomos 20 straipsnio 1 dalyje nurodytos procedūros.

¹² Konstatuojamosiose dalyse bus patikslinta, kad tuo atveju, jeigu buvo atsisakyta verslininkui išduoti leidimą vykdyti tam tikrą veiklą arba toks leidimas buvo atšauktas dėl draudimo verstis veikla, pagal šią direktyvą valstybėms narėms neužkertamas kelias reikalauti pateikti naują prašymą dėl tokio leidimo (arba) licencijos išdavimo pasibaigus draudimo verstis amatu, verslu, prekyba ar profesine veikla laikotarpiui.

*Nukrypti leidžiančios nuostatos*¹³

1. Nukrypdamos nuo 19–21 straipsnių, valstybės narės gali toliau taikyti arba priimti nuostatas, kuriomis **atsisakoma** suteikti galimybę pasinaudoti skolų panaikinimo procedūra, tokia galimybė apribojama **ar atšaukiama** arba kuriomis nustatomi ilgesni visiško **skolų** panaikinimo laikotarpiai arba ilgesni draudimo verstis veikla laikotarpiai tam tikrais aiškiai apibrėžtais atvejais ir kai tokios **nukrypti leidžiančios nuostatos** yra **tinkamai** pagrįstos (...), pavyzdžiui¹⁴:
- a) **kai nemokus verslininkas, vertinant pagal nacionalinę teisę, įsiskolindamas, nemokumo procedūros metu arba grąžindamas skolą veikė kreditorių arba kitų suinteresuotųjų subjektų atžvilgiu nesąžiningai arba piktnaudžiaudamas;**
 - b) **kai nemokus verslininkas nesilaiko skolų grąžinimo plano arba bet kurios kitos teisinės prievolės, kuria siekiama apginti kreditorių interesus, įskaitant prievolę užtikrinti didžiausią įmanomą skolų susigrąžinimą kreditoriams;**

¹³ Bus įrašyta maždaug taip suformuluota su šiuo straipsniu susijusi konstatuojamoji dalis: „visiškas skolų panaikinimas arba draudimų verstis veikla atšaukimas po (...) **ne ilgesnio nei trejų metų** laikotarpio tam tikrais atvejais **nėra** pateisinamas, todėl gali būti nustatytos nuo šios taisyklės **nukrypti leidžiančios nuostatos, kurios būtų tinkamai pagrįstos valstybių narių nacionalinėje teisėje nustatytomis priežastimis.** Pavyzdžiui, tokios **nukrypti leidžiančios nuostatos gali būti nustatytos tais atvejais, kai skolininkas yra nesąžiningas arba veikė piktnaudžiaudamas arba kai jis nesilaikė tam tikrų teisinių įpareigojimų, įskaitant įpareigojimus užtikrinti didžiausią įmanomą skolų susigrąžinimą kreditoriams, kurie gali būti nustatyti kaip bendras įpareigojimas generuoti pajamas ar turtą. Gali būti nustatoma tam tikra konkreti nukrypti leidžianti nuostata, kai tokia nuostata yra būtina norint užtikrinti skolininko teisių ir kreditoriaus ar kelių kreditorių teisių pusiausvyrą, pavyzdžiui, kai kreditorius yra fizinis asmuo, kuriam reikia daugiau apsaugos nei skolininkui. Suteikusi galimybę pasinaudoti skolų panaikinimu valstybės narės turėtų galėti nacionalinėje teisėje numatyti galimybę atšaukti visiško skolų panaikinimo suteiktas lengvatas tais atvejais, kai, pavyzdžiui, skolininko finansinė padėtis gerokai pagerėja dėl nenumatytų aplinkybių, kaip antai laimėjus loterijoje arba dėl paveldėjimo arba dovanojimo įgijus turtą. Esant tinkamai pagrįstai priežastčiai, kaip nustatyta nacionalinėje teisėje, gali būti tikslinga riboti skolų panaikinimo procedūros galimybę tam tikrų skolų kategorijų atveju. Užtikrintų skolų atveju pasinaudoti skolų panaikinimo procedūra gali būti neleidžiama tik iki nacionalinėje teisėje nustatytos užstato vertės, o likusi skolos dalis turėtų būti laikoma neužtikrinta skola;“.**

¹⁴ Konstatuojamosiose dalyse bus paaiškinta, kad 22 straipsnio 1 ir 3 dalyse pateikiamų atvejų sąrašai yra nebaigtiniai.

- ba) **kai nemokus verslininkas nevykdo informavimo arba bendradarbiavimo įpareigojimų pagal nacionalinę teisę;**
- c) **kai prašymai dėl skolų panaikinimo procedūros teikiami piktnaudžiaujant;**
- d) **kai naujas prašymas dėl skolų panaikinimo (...) pateikiamas per tam tikrą laikotarpį (...) nuo to laiko, kai nemokiam verslininkui buvo suteikta galimybė pasinaudoti visišku skolų panaikinimu, arba jo prašymas visiškai panaikinti skolas buvo atmestas dėl šiurkštaus informavimo arba bendradarbiavimo įpareigojimų pažeidimo;**
- da) **kai nepadengiamos skolų panaikinimo procedūros išlaidos ¹⁵ arba**
- db) **kai nukrypti leidžianti nuostata yra būtina siekiant užtikrinti skolininko teisių ir kreditoriaus ar kelių kreditorių teisių pusiausvyrą.**

2. **Nukrypstant nuo 20 straipsnio, valstybės narės gali numatyti ilgesnius skolų panaikinimo laikotarpius tais atvejais, kai:**

- a) **teismas ar administracinė institucija patvirtina arba nurodo taikyti apsaugos priemonės, kad būtų išsaugotas nemokaus verslininko ir, kai taikytina, jo šeimos narių pagrindinis gyvenamasis būstas arba svarbus turtas, reikalingas verslininko prekybos veiklai, verslui, amatui ar profesinei veiklai tęsti, arba**
- b) **nemokaus verslininko pagrindinis gyvenamasis būstas nėra parduodamas.**

3. Valstybės narės gali nustatyti, kad tam tikrų kategorijų skolos, kaip antai:

- a) **užtikrintos skolos;**
- b) **skolos, susidarančios dėl arba susijusios su baudžiamosiomis sankcijomis;**
- c) **skolos, susidarančios dėl deliktinės atsakomybės;**

¹⁵ Konstatuojamosiose dalyse bus paaiškinta, kad skolų panaikinimo procedūros išlaidos apima teismų ir administracinių institucijų bei nemokumo specialistų imamus mokesčius.

- d) skolos dėl iš šeimos santykių, giminystės, santuokos arba svainystės kylančių išlaikymo prievolių;
- e) skolos, susidariusios po to, kai buvo pateiktas prašymas dėl skolų panaikinimo procedūros, arba po to, kai tokia procedūra buvo pradėta, ir
- f) skolos, kylančios iš įpareigojimo sumokėti skolų panaikinimo procedūros išlaidas, negali būti panaikintos, arba **gali apriboti galimybę pasinaudoti skolų panaikinimo procedūra** arba nustatyti ilgesnį skolos panaikinimo laikotarpį, jei toks netaikymas, **apribojimai** arba ilgesni laikotarpiai yra **tinkamai** pagrįsti (...).

4. Nukrypdomos nuo 21 straipsnio, valstybės narės gali numatyti ilgesnius arba neterminuotus veiklos draudimo laikotarpius tais atvejais, kai **nemokūs** verslininkai verčiasi profesija, kuriai taikomos specialios etikos normos **arba specialios taisyklės dėl reputacijos arba kompetencijos**, arba **profesija, kuria užsiimant valdomas kitų asmenų turtas**, arba tais atvejais, kai nemokus verslininkas ketina įgyti teisę verstis tokia profesija ¹⁶.

4a. Šia direktyva nedaromas poveikis nacionalinėms taisyklėms dėl kitų nei 21 straipsnyje nurodytieji draudimų verstis veikla, nustatytų teismo ar administracinės institucijos nurodymu.

¹⁶ Konstatuojamosiose dalyse bus paaiškinta, kad tais atvejais, kai valstybės narės institucija priima sprendimą dėl kurios nors ypatingai prižiūrimos veiklos, ji gali taip pat atsižvelgti, net jei draudimo verstis veikla laikotarpis pagal 21 straipsnį yra pasibaigęs, į tai, kad nemokaus verslininko skolos buvo panaikintos pagal šią direktyvą.

Procedūrų dėl (...) verslininkų skolų konsolidavimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai (...) **nemokūs verslininkai** turi skolų, susikaupusių **jiems** besiverčiant prekyba, verslu, amatu ar profesine veikla, ir (...) skolų, susikaupusių su šia veikla nesusijusiose srityse, visos **panaikinamos** skolos, siekiant **visiško skolų** panaikinimo, būtų apjungiamos į vieną procedūrą ¹⁷.
2. **Nukrypstant nuo 1 dalies, valstybės narės gali nustatyti, kad (...) dėl skolų, nemokių verslininkų sukaupytų jiems besiverčiant prekyba, verslu, amatu ar profesine veikla, ir skolų, susikaupusių su šia veikla nesusijusiose srityse, turi būti sprendžiama atskirose procedūrose, jei tokios procedūros gali būti koordinuojamos siekiant visiško skolų** panaikinimo pagal šią direktyvą ¹⁸.

¹⁷ Konstatuojamosiose dalyse bus paaiškinta, kad šia nuostata nedaromas poveikis valstybių narių, leidžiančių verslininkams nemokumo procedūros metu toliau verstis savo verslu savo pačių sąskaita, galimybei nustatyti, kad tokiems verslininkams gali būti taikoma kita nemokumo procedūra, jei toks tęsiamas verslas tampa nemokiu.

¹⁸ Konstatuojamosiose dalyse bus paaiškinta, pateikiant pavyzdį, kokiais atvejais toks skirtingų procedūrų koordinavimas būtų reikalingas, pavyzdžiui, kai tam tikras turtas naudojamas ir vykdant profesinę veiklą, ir už jos ribų.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

Priemonės restruktūrizavimo, nemokumo ir skolų panaikinimo procedūrų veiksmingumui didinti

24 straipsnis

Teismai ir administracinės institucijos ¹⁹

Nedarant poveikio teismų nepriklausomumui ir teisminių institucijų sistemos organizavimo skirtumams Sąjungoje, valstybės narės užtikrina, kad:

¹⁹ Bus įrašyta maždaug taip suformuluota su šiuo straipsniu susijusi konstatuojamoji dalis: „būtina išlaikyti ir padidinti procedūrų skaidrumą ir nuspėjamumą, kad jos veiksmingai padėtų išsaugoti verslą, suteikti verslininkams antrąją galimybę arba veiksmingai likviduoti neperspektyvias įmones. Taip pat reikia trumpinti pernelyg ilgas nemokumo procedūras, kurias taiko daug valstybių narių ir kurios lemia kreditorių ir investuotojų teisinį netikrumą ir žemus reikalavimų patenkinimo lygius. Galiausiai, atsižvelgiant į Reglamente (ES) Nr. 2015/848 nustatytus tvirtesnio teismų ir nemokumo specialistų bendradarbiavimo tarpvalstybinėse bylose mechanizmus, visoje Sąjungoje reikia užtikrinti panašų aukštą visų procese dalyvaujančių subjektų profesinį lygį. Kad būtų pasiekta šių tikslų, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad teismų ir administracinių institucijų darbuotojai būtų tinkamai apmokyti ir turėtų savo funkcijoms vykdyti būtiną kompetenciją. Tinkamas pasirengimas ir kompetencija gali būti įgyti taip pat einant teismo ar administracinės institucijos darbuotojo pareigas arba, prieš paskyrimą į tokias pareigas, vykdant kitokią susijusią profesinę veiklą. Toks (...) pasirengimas ir kompetencija turėtų leisti veiksmingai priimti sprendimus, galinčius turėti didelę ekonominę ir socialinę reikšmę, ir tai **nebūtinai turi reikšti, kad teisėjai turi spręsti vien tik restruktūrizavimo, nemokumo ir antrosios galimybės klausimus. Pavyzdžiui, pirmiau nurodytų tikslų būtų lengviau siekti nacionalinės teisės aktuose dėl teismų sistemos organizavimo numčius sukurti specializuotus teismus ar kolegijas arba paskirti specializuotus teisėjus, taip pat sutelkus jurisdikciją tik tam tikruose teismuose ar administracinėse institucijose, kurių skaičius būtų ribotas;**“.

- a) **teismų** ir administracinių institucijų darbuotojai, užsiimantys restruktūrizavimo, nemokumo ir **skolų panaikinimo procedūromis**, būtų **tinkamai** (...) apmokyti (...) **ir turėtų** savo funkcijoms **vykdyti būtiną kompetenciją ir**
- b) (...) **restruktūrizavimo, nemokumo ir skolų panaikinimo procedūros** būtų vykdomos veiksmingai ²⁰ (...).

²⁰ Žodis „sparčiai“ buvo išbrauktas, kadangi buvo nuspręsta, kad „veiksmingai“ jau apima tai, ką nurodo žodis „sparčiai“. Konstatuojamosiose dalyse bus pateikti paaiškinimai šiuo klausimu. Tačiau jose taip pat bus patikslinta, kad valstybės narės nėra įpareigosios nustatyti nuostatų, pagal kurias teisminės ir administracinės institucijos turėtų teikti pirmenybę tokių tipų procedūroms, o ne kitoms procedūroms.

(…)

(...) *Restruktūrizavimo, nemokumo ir skolų panaikinimo procedūrų specialistai* ²¹

Valstybės narės užtikrina, kad:

²¹ Bus įrašyta maždaug taip suformuluota su šiuo straipsniu susijusi konstatuojamoji dalis: „valstybės narės taip pat turėtų užtikrinti, kad teismo ar administracinės institucijos skiriami restruktūrizavimo, nemokumo ir **skolų panaikinimo** specialistai būtų tinkamai apmokyti ir jų veikla būtų **tinkamai** prižiūrima, kad jų skyrimas vyktų skaidriai, deramai atsižvelgiant į poreikį užtikrinti veiksmingas procedūras ir kad šie specialistai savo funkcijas vykdytų sąžiningai. **Tai apima atvejus, kai skolininkas, kreditoriai arba kreditorių komitetas specialistus parenka iš teismo ar administracinės institucijos iš anksto patvirtinto sąrašo ar grupės. Parenkant specialistą, skolininkui, kreditoriams arba kreditorių komitetui galėtų būti suteikta tam tikra diskrecija atsižvelgiant į specialisto kompetenciją ir patirtį bendrai ir į su kiekvienu konkrečiu atveju susijusius poreikius, o skolininkams, kurie yra fiziniai asmenys, tokia pareiga atsižvelgti galėtų būti visiškai netaikoma. Esant atvejams su tarpvalstybiniais elementais, skiriant specialistą turėtų būti atsižvelgiama, be kita ko, į specialisto gebėjimą vykdyti Nemokumo reglamento (nauja redakcija) (ES 2015/848) reikalavimus, palaikyti ryšius su užsienio nemokumo specialistais ir teismais ir administracinėmis institucijomis bei su jais bendradarbiauti, taip pat į jų žmogiškuosius ir administracinius išteklius užsiimti galimai didelės apimties atvejais. (...) Specialistų atžvilgiu turėtų būti taikomi priežiūros ir reguliavimo mechanizmai, kurie turėtų apimti veiksmingas priemones, kurių reikia imtis netinkamai savo pareigas atliekančių specialistų atskaitomybei užtikrinti, taikant tokias priemones, kaip antai specialistui mokamo mokesčio sumažinimas, jo išbraukimas iš specialistų, kurie gali būti skiriami nemokumo bylose, sąrašo ar grupės, taip pat, kai tikslinga, drausminės, administracinės arba baudžiamosios sankcijos. Tokiais priežiūros ir reguliavimo mechanizmais neturėtų būti daromas poveikis nacionalinės teisės nuostatomis dėl civilinės atsakomybės už žalą dėl sutartinių ir nesutartinių prievolių nesilaikymo. Tokie standartai iš esmės gali būti užtikrinti nekuriant naujų profesijų ar kvalifikacijų nacionalinėje teisėje. Šios nuostatos pagal nacionalinę teisę gali būti taikomos ir kitiems specialistams.“.**

- a) **specialistai, kuriuos teismas ar administracinė institucija paskiria dirbti restruktūrizavimo, nemokumo ir skolų panaikinimo procedūrose (specialistai) ²², būtų (...) tinkamai apmokyti ²³ ir turėtų savo funkcijoms vykdyti būtiną kompetenciją;**
- b) (...) **tinkamumo kriterijai ir specialistų skyrimo, atleidimo ir atsistatydinimo procesas (...)** būtų aiškūs, skaidrūs ir sąžiningi (...);
- c) (...) **skiriant specialistą (...)** konkrečiam atvejui, **įskaitant atvejus su tarpvalstybiniais elementais**, būtų deramai atsižvelgiama į specialisto patirtį ir kompetenciją, **atsižvelgiant į konkrečius atvejo ypatumus(...), ²⁴ ir**
- d) **siekiant išvengti bet kokio interesų konflikto**, skolininkai ir kreditoriai ²⁵ **turėtų galimybę arba prieštarauti specialisto atrinkimui ar skyrimui, arba prašyti jį pakeisti.**

2. (...)

3. (...)

4. (...)

²² Konstatuojamosiose dalyse bus patikslinta, kad sąvoka „restruktūrizavimo, nemokumo ir skolų panaikinimo srities specialistai“ apima nemokumo specialistus, kaip apibrėžta Reglamente 848/2015.

²³ Konstatuojamosiose dalyse bus paaiškinta, kad specialistų tinkamas pasirengimas ir kompetencija taip pat gali būti įgyjami vykdant profesinę veiklą. Jose taip pat bus paaiškinta, kad valstybės narės nėra įpareigosotos pačios teikti būtiną mokymą, ir kad jį taip pat gali teikti, pavyzdžiui, profesinės asociacijos ar kitos įstaigos.

²⁴ Konstatuojamosiose dalyse bus paaiškinta, kad ši pareiga netrukdo tam, kad specialistas būtų parenkamas taikant bet kokią kitą atrankos metodą, pavyzdžiui, atsitiktinę atranką pasitelkiant programinę įrangą, su sąlyga, kad konkrečiu atveju specialistą parenkantis asmuo arba tam taikomas mechanizmas deramai atsižvelgtų į specialisto patirtį ir kompetenciją.

²⁵ Konstatuojamosiose dalyse bus patikslinta, kad valstybės narės gali pačios nuspręsti dėl priemonių paprieštarauti specialisto atrinkimui arba paprašyti jį pakeisti, pavyzdžiui, reikalaujant, kad prieštaravimą kreditoriai pateiktų per kreditorių komitetą.

Specialistų priežiūra ir darbo užmokestis (...)

1. Valstybės narės nustato reikalingus priežiūros ir reguliavimo **mechanizmus**, kad būtų užtikrinta (...) **veiksminga** specialistų darbo priežiūra, **siekiant užtikrinti, kad jų paslaugos būtų teikiamos veiksmingai ir kompetentingai, o susijusių šalių atžvilgiu – nešališkai ir nepriklausomai. Tie mechanizmai** taip pat turi apimti (...) veiksmingas netinkamai savo pareigas atliekančių specialistų **atskaitomybei užtikrinti skirtas priemones.**
- 1a. **Valstybės narės gali skatinti specialistų elgesio kodeksų rengimą ir jų laikymąsi.**
2. Valstybės narės užtikrina, kad specialistų **darbo užmokestį** (...) reglamentuotų taisyklės, **kurios atitiktų** (...) veiksmingo procedūrų atlikimo **tikslą. (...)**

Valstybės narės užtikrina, kad būtų **nustatytos** (...) atitinkamos procedūros, skirtos ginčams dėl darbo užmokesčio **spręsti, ir kad tie ginčai būtų sprendžiami veiksmingai** ²⁷.

²⁶ Konstatuojamoji dalis, susijusi su šiuo straipsniu, įtraukta į 40 konstatuojamąją dalį (žr. 21 išnašą).

²⁷ Konstatuojamosiose dalyse bus patikslinta, kad valstybės narės nėra įpareigosios nustatyti nuostatų, pagal kurias teismai ir administracinės institucijos turėtų teikti pirmenybę tokių ginčų sprendimui, o ne kitoms procedūroms.

1. Valstybės narės užtikrina, kad restruktūrizavimo, nemokumo ir skolų panaikinimo procedūrose procedūroje dalyvaujančios šalys, specialistas arba teismas ar administracinė institucija galėtų, be kita ko, ir tarpvalstybiniais atvejais, elektroniniu būdu atlikti bent tokius veiksmus:
- a) pareikšti reikalavimus;
 - b) pateikti (...) restruktūrizavimo ar skolos grąžinimo planus;
 - c) siųsti pranešimus kreditoriams ³⁰;
 - d) (...)
 - e) pateikti prieštaravimus ir skundus.

²⁸ Šiam straipsniui įgyvendinti bus numatytas 5 metų trukmės laikotarpis, išskyrus e punktą, kurio atveju bus numatytas 7 metų trukmės įgyvendinimo laikotarpis.

²⁹ Bus įrašyta maždaug taip suformuluota su šiuo straipsniu susijusi konstatuojamoji dalis: „*siekiant dar labiau sutrumpinti procedūrų trukmę, sudaryti palankesnes sąlygas kreditoriams aktyviau dalyvauti restruktūrizavimo, nemokumo ir skolų panaikinimo procedūrose ir kreditoriams, nepriklausomai nuo jų buvimo vietos Sąjungoje, užtikrinti panašias sąlygas, valstybės narės turėtų nustatyti nuostatas, leidžiančias skolininkams, kreditoriams, specialistams ir teismams bei administracinėms institucijoms naudoti nuotolinio elektroninio ryšio priemones. Todėl turėtų būti sudaryta galimybė elektroniniu būdu atlikti tokius procesinius veiksmus kaip kreditorių reikalavimų pareiškimas, pranešimų kreditoriams siuntimas arba prieštaravimų ir skundų pateikimas. Šalys neturėtų būti įpareigosotos naudotis tokiais elektroninėmis priemonėmis, jeigu tai nėra privaloma pagal nacionalinę teisę, nedarant poveikio valstybių narių galimybei nustatyti privalomą elektroninio dokumentų pateikimo ir įteikimo restruktūrizavimo, nemokumo ir skolų panaikinimo procedūrose sistemą. Valstybės narės gali pasirinkti konkrečias elektroninio komunikavimo priemones, kurios, pavyzdžiui, galėtų būti tokios: tuo tikslu sukurta sistema tokių dokumentų elektroniniam perdavimui arba el. pašto naudojimas, neatmetant valstybių narių galimybės įdiegti elektroninio perdavimo saugumo užtikrinimo funkcijas, pavyzdžiui, elektroninį parašą. Tokios komunikacijos tarpvalstybinis pripažinimas turėtų atitikti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 910/2014.*“

³⁰ Konstatuojamosiose dalyse bus patikslinta, kad valstybės narės gali numatyti, kad pranešimai kreditoriui gali būti siunčiami elektroniniu būdu tik tokiu atveju, jeigu atitinkamas kreditorius anksčiau yra davęs sutikimą dėl elektroninio komunikavimo.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

Restruktūrizavimo, nemokumo ir skolų panaikinimo procedūrų stebėsena

29 straipsnis

Duomenų rinkimas ³¹

1. (...) Valstybės narės **nacionaliniu** lygmeniu **kasmet** renka ir kaupia duomenis apie **restruktūrizavimo, nemokumo ir skolų panaikinimo procedūras, suskirstytus pagal kiekvieną procedūros tipą, bent jau apie tokius elementus:**

³¹ Bus įrašyta maždaug taip suformuluota su šiuo straipsniu susijusi konstatuojamoji dalis:
„šios direktyvos įgyvendinimo ir taikymo stebėsenos tikslais svarbu rinkti patikimus ir palyginamus duomenis apie restruktūrizavimo, nemokumo ir skolų panaikinimo procedūrų rezultatus. Todėl valstybės narės turėtų rinkti ir kaupti duomenis, kurie būtų pakankamai išsamūs, kad leistų tiksliai įvertinti, kaip Direktyva veikia praktiškai, ir turėtų tuos duomenis pateikti Komisijai. Pateikimo formoje, kuri naudojama tokiems duomenims perduoti Komisijai ir kurią Komisija nustatys padedama komiteto, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 182/2011, turėtų būti numatytas procedūrų pagrindinių rezultatų, kurie yra bendri visoms valstybėms narėms, galutinis sąrašas. Pavyzdžiui, restruktūrizavimo procedūros atveju pagrindiniai rezultatai galėtų būti: procedūros, kai planą patvirtino teismas, planai, kurių teismas nepatvirtino, restruktūrizavimo procedūros, kurios buvo pakeistos likvidavimo procedūromis arba užbaigtos, kadangi likvidavimo procedūros buvo pradėtos teismui dar nepatvirtinus plano. Formoje taip pat turėtų būti pateikiamas parinkčių, į kurias valstybės narės galėtų atsižvelgti nustatydamos skolininko dydį, sąrašas, remiantis vienu ar keliais labai mažų, mažųjų, vidutinių ir didelių įmonių apibrėžties elementais, kurie yra bendri visų valstybių narių teisės aktams. Viena iš minėtų parinkčių bet kuriuo atveju turėtų būti skolininko dydžio nustatymas tik pagal darbuotojų skaičių. Komitetui padedant parengtoje formoje taip pat turėtų būti nustatyti vidutinių išlaidų ir vidutinių susigrąžinimo normų elementai, apie kuriuos valstybės narės gali savanoriškai rinkti duomenis.

- a) procedūrų, dėl kurių buvo kreiptasi ar kurios buvo pradėtos, jeigu toks pradėjimas numatytas pagal nacionalinę teisę, yra vykdomos ar buvo užbaigtos (...), skaičių;
- b) vidutinę procedūrų trukmę nuo prašymo pateikimo arba procedūrų pradėjimo, jeigu toks pradėjimas numatytas pagal nacionalinę teisę, iki jų užbaigimo;
- c) kitų, nei minimos *ca* punkte, procedūrų ³², suskirstytų pagal (...) rezultatų tipus, skaičių;
- ca) prašymų pradėti restruktūrizavimo procedūras, kurie buvo paskelbti nepriimtinais, buvo atmesti arba buvo atsiimti dar jų nepradėjus nagrinėti, skaičių ³³;
- d) (...)
- e) (...)
- f) (...)
- g) (...)

³² Konstatuojamosiose dalyse bus patikslinta, kad šios formuluotės tikslas – leisti valstybėms narėms neatsižvelgti į procedūras, kurios pasibaigia dar nesiėmus jokių atitinkamų priemonių.

³³ Konstatuojamosiose dalyse bus patikslinta, kad valstybės narės *ca* punkto tikslais gali nurodyti vieną bendrą skaičių ir neturi atskirai nurodyti duomenų apie tris tame punkte išvardytus elementus.

- 1a. Valstybės narės nacionaliniu lygmeniu kasmet renka ir kaupia duomenis apie skolininkų, kuriems buvo taikomos restruktūrizavimo arba nemokumo procedūros, ir kurie trejų metų laikotarpiu, einančiu prieš prašymo pateikimą ar tokių procedūrų pradėjimą, jeigu toks pradėjimas numatytas pagal nacionalinę teisę, turėjo restruktūrizavimo planą, patvirtintą pagal ankstesnę restruktūrizavimo procedūrą, kuria įgyvendinama II antraštinė dalis, skaičių.
- 1b. Valstybės narės nacionaliniu lygmeniu kasmet gali rinkti ir kaupti duomenis apie kiekvieno tipo procedūros vidutines išlaidas, taip pat apie užtikrinimo priemonių turinčių ir jų neturinčių kreditorių ir, kai taikytina, atskirai kitų tipų kreditorių, vidutines susigrąžinimo normas.
2. Valstybės narės 1 dalies a–c punktuose nurodytus duomenis ir, kai taikytina ir jų yra, 1b dalyje nurodytus duomenis suskirsto pagal:
- a) | skolininkų, kurie nėra fiziniai asmenys, dydį (...);
 - b) | tai, ar skolininkai, kuriems taikomos restruktūrizavimo ar nemokumo procedūros, yra fiziniai ar juridiniai asmenys, ir
 - c) | (...) tai, ar skolų panaikinimo procedūros yra susijusios tik su verslininkais ar su visais fizinkiniais asmenimis.
- 2a. Valstybės narės 1, 1a, 1b ir 2 dalyse nurodytus duomenis gali rinkti ir kaupti pasinaudodamos imčių metodu, kuris užtikrintų, kad imtys būtų reprezentatyvios imčių dydžio ir įvairovės atžvilgiu ³⁴.

³⁴ Konstatuojamosiose dalyse bus pateikta papildomų gairių dėl elementų, į kuriuos galima būtų atsižvelgti, kai valstybės narės naudoja imčių metodą.

3. Valstybės narės **renka ir** kaupia 1, **1a**, 2 dalyse **ir, kai taikoma, 1b dalyje** nurodytus duomenis už visus kalendorinius metus iki kiekvienų metų gruodžio 31 d., pradėdamos nuo (...) pirmų visų kalendorinių metų, einančių po [**4 dalyje nurodytų įgyvendinimo aktu taikymo pradžios data**]. **Tie duomenys** kasmet ne vėliau kaip kalendorinių metų, einančių po metų, kurių duomenys surinkti, **gruodžio** 31 d. pateikiami Komisijai naudojantis standartine duomenų pateikimo forma.
4. Komisija įgyvendinimo aktais nustato **šio straipsnio** 3 dalyje nurodytą duomenų pateikimo formą ³⁵. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 30 straipsnio 2 dalyje nurodytos **nagrinėjimo** procedūros.

30 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 **5** straipsnis.

Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

³⁵ Konstatuojamosiose dalyse bus patikslinta, kad 29 straipsnio 4 dalyje nurodytoje duomenų pateikimo formoje bus numatyta galimybė valstybėms narėms pateikti papildomos informacijos, pavyzdžiui, apie visą turto ir įsipareigojimų sumą, jeigu jos turi tokios informacijos.